



4V-hanke
Välitä, Vaikuta, Viihdy, Voi hyvin

HYVÄ KÄYTÄNTÖ

YHTEISTYÖLLÄ TUKEA VANHUSTEN ASUKASKERHOLLE

Avainsanat: osallisuus, yhteisöllisyys, asukkaat, taloyhtiö, järjestöt, kunnat, yhteistyö, asukastoiminta, turvallisuus, vertaistuki

Kenelle: taloyhtiöille, joiden taloissa asuu paljon vanhuksia, järjestöille, kunnan sosiaalialan viranomaisille

Tavoite

Mahdollistetaan ja vahvistetaan vanhusten kotona asumista ja osallisuutta. Helpotetaan avunsaantia yhteiskunnan eri toimijoilta, kuten asumisneuvojalta, sosiaali- ja lähityöyksikön työntekijöiltä, liikuntavirastolta tai lähipoliisilta. Vanhuksen elämänlaatu paranee.

Hyvä käytäntö pähkinänkuoressa

Vanhusten asukaskerho on mahdollista aloittaa ja saada vireäksi yhteistyössä eri tahojen kanssa. Kerho helpottaa vanhusten arkea, lisää toimintakykyä sekä luo yhteisöllisyyttä ja turvallisuutta. Tiloja valittaessa on huomioitava esteettömyys ja läheisyys. Sopiva tila on esimerkiksi taloyhtiön kerhohuone, jonne liikuntarajoitteisetkin pääsevät. Ikääntymiseen liittyviä ongelmia ehkäistään tarjoamalla kerhoon palveluja. Vanhukset voivat kertoa huolensa asumisneuvojalle tai sosiaalityöntekijälle, huoltaa kehoaan ohjatun liikunnan parissa tai saada tietoa luennoista.

Toteuttaminen

Tärkeää kerhon toiminnassa on ottaa huomioon vanhusten omat tarpeet. Yhteistyötahot on hyvä miettiä vanhuksen arjen näkökulmasta, mutta joka tapauksessa keskeisiä ovat asumisneuvojat sekä sosiaali- ja lähityöyksikkö. Kannustimena yhteistyöhön on vanhusten hyvinvointi ja heidän mahdollisia ongelmiaan ehkäisevät vaikutukset.

Kerhosta tiedotetaan ilmoitustauluilla ja asuntoihin jaettavilla lapuilla. Suuremman osallistujamäärän saa kertomalla kerhosta asukkaalle kasvotusten – esimerkiksi viranomais- tai huoltokäyntien yhteydessä vanhuksen kotona.

Resurssit

Toiminnan tulee olla asukkaalle hyvin edullista. Tarjoiluja varten voidaan kerätä 50 sentin osallistumismaksua. Varoja toimintaan voi pyytää eri järjestöiltä; esimerkissämme kerho sai Lionseilta lahjakortteja lähikauppaan kerhotarjoilujen ostamiseksi. Mukana olevien yhteistyötahojen kumppanuuteen kuuluu idea toimia omilla varoillaan vanhusten hyväksi osana työaikaansa tai vapaaehtoistyönä.

YHTEISTYÖLLÄ TUKEA VANHUSTEN ASUKASKERHOLLE

Kokemuksia

Tämä hyvä käytäntö on toteutunut moniammatillisena verkostotyönä eräässä talossa *Veteraanikujalla, Kontulassa*. Siellä Itä-Helsingin lähimmäistyö Hely ry, Kontulan Kiinteistöt ja Itä-Helsingin sosiaali- ja lähityön yksikkö aloittivat asukaskerhon, jossa oli pääosin vapaata yhdessäoloa, mutta myös teemallisia tapahtumia, kuten tuolijumppaa, tietovisoja ja muisteluiltoja. Kerhossa kävivät säännöllisesti juttusilla sosiaalihojaaja, asumisneuvoja ja Hely ry:n työntekijä. Lähipoliisi kävi luennoimassa turvallisuudesta ja seurakunnan työntekijä presidentin rouvista.

Kerhon tarpeellisuus ilmeni Hely ry:n Taitoverkkoprojektin kautta, kun talossa tehtiin toimintakykytesti ja voimavarakartoitus halukkaille asukkaille. Taitoverkkoprojektin tavoitteena oli lisätä kotien turvallisuutta sekä yhteisöllisyyttä asukkaiden välillä. Projektissa yhteistyöhön lähti mukaan Kontulan kiinteistöyhtiön asumisneuvoja kiinteistöyhtiön edustajana ja Itäisen sosiaali- ja lähityön yksikön sosiaalihojaaja, joka otti tarvittaessa yhteyttä viranomaisiin. Kerho on toiminut vuodesta 2008. Tuen tarve on vähentynyt koko ajan. Nykyäänkin kerholaiset saavat annettujen yhteystietojen kautta helposti yhteyden tuttuihin tahoihin, kun he tietävät, kenen puoleen kääntyä missäkin asiassa. Kerhoon mennään vierailulle tarvittaessa. Palaute kerhon toimivuudesta ja eri tahojen osallistumisesta on ollut positiivista. Toiminnan voidaan siis sanoa lisänneen vanhusten sosiaalista pääomaa.

Hyödyt kestävästä kehityksestä

Käytäntö vahvistaa etenkin sosiaalista kestävyttä vähentäen ja ehkäisten syrjäytymistä, joka on yleistä yksin elävien vanhusten keskuudessa. Sosiaalinen pääoma on lisääntynyt paitsi yhteisöllisyyden myötä, myös siten, että auttaviin viranomaisiin luodut kontaktit ovat vahvistuneet. Näin vanhuksellakin on yhteys yhteiskuntaan ja hän voi vaikuttaa asioihin.

Lähteet

Itä-Helsingin lähimmäistyö Hely ry
Taitoverkkoprojektin käytäntö Verkostotyön malli senioritaloihin, www.sosiaaliportti.fi